

Portret: Ana Hromc z „njenimi puncami“

“Povej, kaj čutiš. Karkoli je, je dobro!”

Motnje hranjenja

Največkrat je v belem. „To je moja barva“. Je diplomirana socialna delavka in specializantka pomoči z umetnostjo, idejni vodja in „mati“ Svetovalnice PU, Društva za psihosocialno pomoč z umetnostjo. Aha, še ena artistka torej... Ne. Na tem mestu, v tem kontekstu gre za novo, drugačno razumevanje umetnosti!

Proces dolg kot nosečnost

„Pri našem delu uporabljamo različne ustvarjalne medije, kot so: ustvarjalni gib-ples, likovna interpretacija, glasbeno ustvarjanje, drama, lutke.... Cilj programov pomoči z umetnostjo ni umetniška stvaritev. Najpomembnejši je proces doživljanja in izražanja sebe in svoje ustvarjalnosti.“

In kdo je Pu? Ljubek, mehak medo. Ki veliko ve in zna pomagati. Je simbol pomirjene, notranje uglasene osebe. In take, po Aninih besedah in izkušnjah, postanejo „njene punce“ po kakem letu. Če so motivirane in pripravljene „delati“.

In, napol v šali rečeno - vstajati ob štirih, ko jih Ana pelje v gozd, kjer se v njih, ob (teoretsko podloženem) „programu“ prebujajo nove, sveže moči. Da, počasi, v procesu, ki je dolg kot nosečnost, okrevajo od **MOTENJ HRANJENJA**, najbolj pogosto bulimije.

Vzrok ni v hrani

Pa saj diagnoza navsezadnje sploh ni pomembna, bistveno je funkcioniranje navznoter in navzven; vzrok ni v hrani. Temelj bolezni je bolj kot ne podedovan – vsaj pri anoreksiji, kot strašni impulz pa vre iz ljubezni, „brezpogojne ljubezni“, ki so je (bile) lačne in v čustvih, ki nenadzoro-

vano kipijo in nihajo. Ogromno potlačenih, neizraženih čustev, ogromno prepovedi, ogromno 'moraš' in 'ne smeš'. In potem dekle bruha, se prenajeda, hujša, se redi, ima posledično karseda nizko samopodobo. Skratka 'se iztiri'. Ja, iztiri se, ker sploh ni bila na svojem tiru. Trpi... Kot je trpela Ana, ki tudi ni bila na svojem tiru in ga je morala poiskati, če je želela okrevati. Vsak dan boj znova. Da, prisrčni PU je zrasel iz osebne bolečine. Presežene, pozdravljene, pripravljene, da zdaj daje in uči naprej. In zdravi.

Mlada, ravno prav ljubezniva in vitalna Ana Hromc ni nekakšna evforična zanesenjakinja, polagalka rok ali samooklicani od boga presvetljeni guru; znanje za svoje delo si je pridobivala na Fakulteti za socialno delo, v Angliji, na Norveškem, Italiji in na specialističnem študiju Pomoč z umetnostjo.

„17 let nazaj. Nisem več jedla. Zgodilo se je naenkrat; nisem hotela, nisem mogla vstati iz postelje. Življenje je teklo iz mene, vse dokler nisem postala lupina. Prazna. Kot popolnoma izčrpana, osamljena žival sem trpela v votlosti praznine. Kilogrami so odhajali.“

Leta 1996 se začne (opogumljajoča) zgodba o PUju. „Ko so prva dekleta pri meni okrevala, sem okrevala tudi sama. V svoji bolezni sem si skušala pomagati sama. Predvsem z intuitivnimi sporočili, kaj je dobro zame. V naravo, vsak dan, vsako jutro. Dihati. Ritem. Prijatelji, odgovornost, smeh, iskrenost, plemenitost... Ker sem iskala in iskala pomoč, in ustrezne ni bilo, sem si navsezadnje poskušala pomagati sama ali bolje rečeno, skupaj z nekaj kolegicami, ki so bile prav tako bolne. Ven sem vlekla slabih sedem let. Preveč.“

Društvo za psihosocialno pomoč z umetnostjo

Danes listam PU-jevo brošurico. Na njej s črno (ne slučajno!) zapisano: Motnje hranjenja. In dekle, v mraku, ki zre skozi velikansko okno, kot obsojena na eno samo bolečino, na eno samo ptico za steklom, eno samo drevo. In eno samo, morda zadnje upanje na ozdravitev.

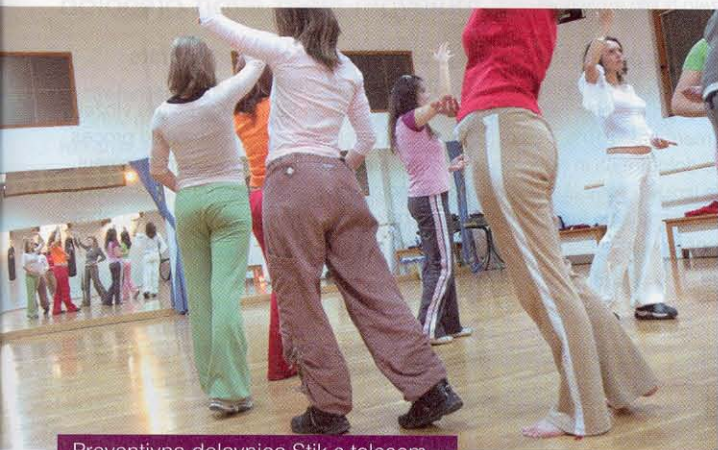
»Kako naj verjamem, da mi bo tu uspelo?«

Informativno srečanje. Različni izrazi obrazov, pričakovanja. Pristopi suhljata Katarina. »Kako naj verjamem, da mi bo tu uspelo?« me je direktno, s strmečim pogledom in s trdo noto v glasu vprašala. Bila sem že povsod. Stara sem 26 let, bolna vsaj 6 let. Kako naj vam verjamem? Nimam več upanja, sem zelo razočarana. Odgovorila sem ji: »Ti jaz delujem bolna?« In je rekla: »Ne.« »Vprašaj svojo intuicijo; bi lahko verjela Ani?« Zaprla je oči, se obrnila in preden je odšla, je tiho rekla: »Hvala.«

PU ponuja celo paleto dobrega: preventivne vsakotedenske delavnice za dijake in študente ter druge preventivne programe pri zasvojenostih in omamah, kurativne programe za urejanje motenj hranjenja, izobraževanje (predavanja, seminarji, delavnice), usposabljanje strokovnjakov, prostovoljcev in skupin...

V uho ujamem besede ene od Aninih deklet: „Ana postane ena izmed nas – z nami čustvuje in zame je to ključ, da sem lahko odprta, saj sem spoznala, da je tudi ona samo človek in ima ravno tako življenjske preizkušnje kot mi vsi!“

Ali kakor pravi Marjana, ki danes zbrano študira in se veseli življenja in lepote svojega bivanja: *“Bila sem kot muha, ki se zaletava v šipo. Ve, da tam skozi ne more, vendar se ji zdi, da je tam pot. In se zaletava.”*

Preventivna delavnica Stik s telesom

Nekaj najboljšega, kar mi je takrat dala Ana, je bilo dejstvo, da mi ni ničesar predložila na pladnju. Sama je verjetno prav kmalu spoznala, zakaj bruham, vendar mi tega ni nikoli naravnost povedala.

Ves čas mi je podajala le namige, s katerimi sem sama odkrivala svoje težave in konec koncev - sebe. Spomnim se nekega srečanja, ko mi je ob prihodu dejala: „Danes bova pa plesali.“ „Halo!“ sem si mislila, kaj pa je s to žensko narobe, zdaj tukaj naj bi plesala???? To lahko počnem tudi doma. Pa še glasba je čisto zanič. Ampak sem se navsezadnje le prepričala, da menda je nekje nek smisel in se poskusila vživeti...tako dobro se še nisem imela in naučila sem se več, kot sem takrat mislila!

Zadnjič sem bila na Anini preventivni delavnici za dijake in študente, ki poteka vsak teden – Stik s telesom. Videla sem, kako si Ana in dekleta po zgovorni vaji položijo levo roko na srce in se poslušajo. In karkoli je, je dobro. Izražajo čustva. Iščejo svoj prostor. Pazijo nanj in na druge in nase.

In potem odplešejo tisti čudoviti ples ljubezni; v krogu, kakor bi čokoladne, skrajno žensvene in ljubezni vredne osebe na glavi nosile velikanski vrč z vodo. Težak je, a ZMOREJO.